

Oponentský posudek diplomové práce
Drahomíra Frühbauera: Vztah svaté večeře Páně a homilie
v odkazu reformátorů Ulricha Zwingliho a Jeana Calvina

Diplomandův záměr a přístup ke zvolenému tématu je jednoznačně veden přesvědčením, že bohoslužba Slova a bohoslužba svátosti tvoří zásadně jednotný, organický celek. Zkoumá, proč tomu tak v dnešní praxi evangelických sborů namnoze není a svou sondu spouští do počátečních parametrů vývoje reformační bohoslužby, vynecháváje tradici luterskou, která méně než reformovaná může být činěna odpovědnou za toto rozpojení.

Po výkladu některých pojmů a charakteristik tzv. reformované bohoslužby (zde čerpá především z anglických slovníkových a encyklopedických, dílem internetových zdrojů) přistupuje doktorand k historickému popisu zdrojů reformované bohoslužby v církevních rádech T. Schwarze, M. Bucera, G. Farela, U. Zwingliho, J. Calvina, J. Knoxe. Čerpá přitom především ze sbírky I. Pahlové, ale i z jiných zdrojů. Zjišťuje, že důraz na Písmo v bohoslužbě a na roli kázání sdílejí všichni. Zwingli však oslabil „svátostnou“ složku bohoslužby, stíhán obavou, aby v dichotomii duchovního a materiálního nedošlo k idolatrii materiálních skutečností. Tuto obavu nacházíme u Kalvína též, ale nebyla natolik silná, aby deformovala jeho pojetí svátosti. Podrobněji se autor zamýšlí nad (neúspěšnými) snahami o časté slavení večeře Páně u reformátorů.

Veden zásadou „lex orandi-lex credendi“ věnuje potom diplomand rozsáhlou (čtvrtou) kapitolu své práce rozboru teologie reformátorů Zwingliho a Kalvína. Nepočíná si přitom dost rozmyslně, dopouští se mnoha nepřesností a zjednodušení, na něž ve svém posudku upozorňuje dr. Ladislav Beneš. Svou úvahu poté shrnuje a doplňuje a přechází k závěru, kterým de facto jen opakuje svou výchozí pozici, takže celá práce působí dojmem předem známého výsledku zkoumání. Tento výsledek (večeře Páně integrální součástí bohoslužby) zajisté zasluhuje pozornost, avšak postup, kterým k němu autor došel, budí rozpaky.

Celá práce obsahuje jen nečetná tvrzení vysloveně nesprávná, mnohem častěji však nepřesná nebo nedostatečně interpretovaná. Po stránce formální se zdá, že si autor dostatečně neosvojil standardy metodiky a techniky odborného pojednání. Je třeba uznat, že svá tvrzení důsledně dokládá odkazy na prameny či literaturu, avšak způsob, jakým to činí, budí rozpaky. Např. není srozumitelné, že Helvetskou konfesi cituje z německé verze (Das Zweite Helvetische Bekenntnis) a odkazuje zde ke straně edice, nikoli k numeraci článků. Sem spadají také četné citace v angličtině i tam, kde existuje český překlad (např. Westminsterská konfese). Stylistika a gramatika také není autorovou silnou stránkou, i když nebyly shledány významnější prohřešky proti češtině, zato však řada překlepů či vynechávek.

Práce má požadované náležitosti – anotaci, seznam klíčových slov, obě v češtině a angličtině, seznam literatury a elektronických zdrojů (proč jsou Heidelbergský katechismus nebo Limská liturgie citovány z těchto zdrojů, když existují její dostupné české verze, není oponentovi jasné).

Ohled na to, že diplomand se svému tématu věnoval s takovým zaujetím, hledě na aplikovatelnost své základní teze v praxi církve, dovoluje oponentovi, aby diplomovou práci D. Frühbauera doporučil k obhajobě, aniž tím bere zpět své námitky obsahové a formální.

9.6.08

Prof. ThDr. Pavel Filipi